

Dokument s plenarne sjednice

B9-0235/2022

2.5.2022

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen slijedom izjava Vijeća i Komisije

u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o dalnjem postupanju nakon zaključaka Konferencije o budućnosti Europe
(2022/2648(RSP))

**Gerolf Annemans, Gunnar Beck, Hélène Laporte, Christine Anderson,
Mara Bizzotto, Susanna Ceccardi, Roman Haider, Peter Kofod, Jaak
Madison, Philippe Olivier, Alessandro Panza, Bernhard Zimniok, Thierry
Mariani, Laura Huhtasaari**
u ime Kluba zastupnika ID-a

**Rezolucija Europskog parlamenta o dalnjem postupanju nakon zaključaka Konferencije o budućnosti Europe
(2022/2648(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Poslovnik Konferencije, koji je odobrio Izvršni odbor i koji je objavljen na višejezičnoj digitalnoj platformi Konferencije o budućnosti Europe,
 - uzimajući u obzir zaključke devet tematskih radnih skupina Konferencije o budućnosti Europe,
 - uzimajući u obzir zaključke devet tematskih radnih skupina Konferencije o budućnosti Europe koji su 30. travnja 2022. većinom glasova prihvaćeni na plenarnoj skupštini Konferencije,
 - uzimajući u obzir izvješće o aktivnostima na višejezičnoj digitalnoj platformi Konferencija o budućnosti Europe objavljeno u veljači 2022.;
 - uzimajući u obzir izvješće o doprinosima po državama članicama na višejezičnoj digitalnoj platformi Konferencije o budućnosti Europe objavljeno u veljači 2022.,
 - uzimajući u obzir izvješća s nacionalnih panela građana i građanki i nacionalnih događanja objavljena na višejezičnoj digitalnoj platformi Konferencije o budućnosti Europe,
 - uzimajući u obzir Izvješće o idejama mladih za Konferenciju o budućnosti Europe s Europskog skupa mladih održanog 8. i 9. listopada 2021.,
 - uzimajući u obzir preporuke s prvog panela europskih građana i građanki na temu „Jače gospodarstvo, socijalna pravda i radna mjesta / obrazovanje, kultura, mladi i sport / digitalna transformacija”,
 - uzimajući u obzir preporuke s drugog panela europskih građana i građanki na temu „Europska demokracija / Vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnost”,
 - uzimajući u obzir preporuke s trećeg panela europskih građana i građanki na temu „Klimatske promjene, okoliš / zdravlje”,
 - uzimajući u obzir preporuke četvrtog panela europskih građana i građanki „EU u svijetu / migracije”,
 - uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da Konferencija o budućnosti Europe od samog početka nije pružila stvarnu priliku da se pokrene iskren dijalog s građanima, na kraju desetljeća koje je bilo obilježeno brojnim krizama (kriza eura, migracijska kriza, Brexit i pandemija bolesti COVID-19) i u kojem je zabilježen stalni rast skepticizma prema Europskoj uniji, koja

nije u stanju odgovoriti na izazove ovog povijesnog trenutka i stvarne potrebe društva;

- B. budući da je tijekom posljednje faze djelovanja Konferencije o budućnosti Europe Ruska Federacija izvršila invaziju na Ukrajinu;
- C. budući da je Konferencija o budućnosti Europe bila ideja predsjednika Francuske Republike Emmanuela Macrona i da se ona bliži kraju tijekom francuskog predsjedanja Vijećem; budući da je vremenski okvir Konferencije namjerno skraćen s dvije na jednu godinu, što je dovelo do organizacijskog kaosa;
- D. budući da su na toj konferenciji sudjelovali građani, zastupnici u Europskom parlamentu, europski povjerenici, predstavnici Vijeća, članovi nacionalnih parlamenta, predstavnici socijalnih partnera i organizacija civilnog društva, članovi Europskog gospodarskog i socijalnog odbora te Europskog odbora regija;
- E. budući da postupak odabira građana za sudjelovanje na Konferenciji o budućnosti Europe nije bio transparentan; budući da način odabira građana, a sudjelovali su oni koji su se sami odlučili prijaviti (*self-selection bias*), nije u potpunosti zajamčio da će se odraziti raznolikost vizija o Europskoj uniji; budući da popis sudionika nikada nije objavljen, pa se ne zna njihov identitet;
- F. budući da bi, kako bi se u potpunosti razumjeli i riješili nedostaci projekta Europske unije te kako bi se odgovorilo na stvarne potrebe društva i bilo spremno za predstojeće izazove, među ostalim u svjetlu aktualnih i povijesnih događaja, ključno bilo saslušati građane koji izražavaju kritičko stajalište;
- G. budući da su nacionalni mediji pridali vrlo malo pozornosti Konferenciji, pa mnogi nisu ni znali za nju;
- H. budući da je u odnosu na cjelokupno europsko stanovništvo broj građana koji su sudjelovali u njezinu radu bio vrlo nizak, samo 0,0001 %;
- I. budući da je prema izvješću o aktivnostima agencije Kantar iz ožujka 2022. višejezična digitalna platforma zabilježila skroman broj od 43 734 doprinosa i 16 274 predložene ideje;
- J. budući da troškovi (izvori i iznos financijskih sredstava potrebnih za Konferenciju) još nisu objavljeni, unatoč zahtjevima nekoliko članova izaslanstva Parlamenta upućenima Izvršnom odboru Konferencije i parlamentarnim pitanjima Komisiji i Vijeću u skladu s člankom 138. Poslovnika;
- K. budući da je Izvršni odbor postigao samo okvirni dogovor o Poslovniku; budući da su se zbog toga proceduralni postupci u radnim skupinama Konferencije o budućnosti Europe temeljili na širokom diskrecijskom pravu njihovih predsjednika ili na rješenjima koja je pripremio Izvršni odbor, često vrlo kasno u postupku i bez transparentnosti ili prethodnog dogovora sa sudionicima Konferencije;
- L. budući da je odabir stručnjaka koji su vodili rad europskih panela građana i građanki provodio isključivo Izvršni odbor; budući da je i taj postupak karakterizirao potpuni nedostatak transparentnosti; budući da su, prema javno dostupnim podacima, mnogi od

tih stručnjaka primali ili još uvijek primaju finansijska sredstva od EU-a;

- M. budući da je završno izvješće Konferencije o budućnosti Europe sastavljeno na temelju neslužbenog dokumenta koji su sastavile radne skupine Konferencije na temelju preporuka europskih panela građana i građanki, nacionalnih panela građana i građanki te malog dijela preporuka prikupljenih na višejezičnoj digitalnoj platformi;
- N. budući da su u postupku izrade neslužbenog dokumenta na temelju preporuka dobivenih od građana korišteni i prijedlozi drugih sastavnica Konferencije, posebno zastupnika u Europskom parlamentu;
- O. budući da su mnogi prijedlozi često već bili sadržani u parlamentarnim rezolucijama, uključujući, među ostalim, predloženo ukidanje mehanizma jednoglasnog glasovanja u Vijeću, izmjenu europskog izbornog zakona kako bi se uvele transnacionalne liste i izborna jedinica na razini EU-a, proširenje područja primjene Uredbe 2020/2092 o uvjetovanosti na sva kršenja vladavine prava i jačanje europske zdravstvene unije, kao i prijedloge o migracijama koji uglavnom odražavaju one sadržane u Komisijinu Paktu o migracijama iz 2021.;
- P. budući da je Konferencija o budućnosti Europe iskorištena kao paravan za nametanje korjenitih političkih promjena na štetu suvereniteta država članica;
- Q. budući da stajališta i prijedlozi manjinskih predstavnika, odnosno stavovi koji se razlikuju od onih kojima se zagovaraju dubla europska integracija i uspostava federalne unije među državama članicama, nisu bili na odgovarajući način zastupljeni u zaključcima Konferencije, što se odnosi i na doprinose na višejezičnoj platformi, na kojoj su bila izražena i skeptična stajališta o projektu Europske unije;
- R. budući da je za nekoliko prijedloga koje je podržala većina na Konferenciji potrebna izmjena Ugovora; budući da je među zaključcima koje je Konferencija podržala i poziv na sazivanje konvencije radi izmjene Ugovorâ, u skladu s člankom 48. Ugovora o Europskoj uniji (UEU);

Kritička opažanja o procesu u cjelini

- 1. osuđuje cjelokupni proces Konferencije o budućnosti Europe i njezine zaključke; smatra da Konferencija nije ni demokratska ni legitimna ni transparentna, a njezine zaključke osuđuje kao unaprijed napisane i politički usmjerene; ističe da „Konferencija o budućnosti Europe” nosi pogrešan naziv jer se ne odnosi na Europu, tj. europski kontinent, nego na budućnost EU-a, političke i institucionalne strukture koja u ovom trenutku ne uspijeva odgovoriti na predstojeće izazove; naglašava da organizatori od samog početka nisu nastojali pokrenuti istinsku raspravu o Evropi nego su savjetovanje o budućnosti EU-a pokušali usmjeriti isključivo na razmatranje federalističkih mišljenja;
- 2. primjećuje da Konferencija europskim institucijama nije pružila dobru priliku za plodonosan i iscrpan dijalog o budućnosti Europe s građanima, nacionalnim parlamentima, regionalnim i lokalnim vlastima, socijalnim partnerima i organizacijama civilnog društva;

3. ističe da Konferencija o budućnosti Europe nije odgovorila na potrebu da se građane približi europskim institucijama niti iskoristila priliku da bude novi demokratski način sudjelovanja te se stoga taj format ne bi trebao dalje koristiti; naglašava da slobodna rasprava s građanima nije bila istinski poticana zbog kontrole koju je nad cijelim procesom imala politička sastavnica Konferencije, čime se potkopao njezin demokratski karakter;
4. konstatira da su nacionalne medijske kuće pridale vrlo malo pozornosti Konferenciji, što je dovelo do toga da velika većina građana nije bila ni svjesna njezina održavanja;

Odabir i sudjelovanje građana

5. ističe da je postupak odabira građana koji su sudjelovali na Konferenciji o budućnosti Europe bio netransparentan i nejasan; konstatira da je u odnosu na cijelokupno europsko stanovništvo broj građana koji su sudjelovali u njezinu radu bio vrlo mali, pa se nikako ne može smatrati „reprezentativnim uzorkom”; naglašava da je samo 800 građana sudjelovalo u europskim panelima i da je nakon toga samo nekoliko predstavnika svakog panela sudjelovalo na plenarnoj skupštini Konferencije i u radnim skupinama; duboko žali zbog činjenice da iscrpni popis svih sudionika nikad nije objavljen;
6. ističe da na Konferenciji nisu bila zastupljena različita mišljenja i sve vizije Europe; žali zbog toga što pri odabiru građana nije poticana raznolikost u stavovima o Europskoj uniji, zbog čega su posebno podzastupljeni bili Europljani skeptičniji i kritičniji prema europskim politikama; čvrsto smatra da je saslušati građane koji izražavaju kritička stajališta moglo biti od ključne važnosti za institucije EU-a;
7. konstatira da mnogi prijedlozi, posebno oni koji izražavaju kritičko stajalište prema EU-a, nisu bili uključeni u konačni nacrt donesenih zaključaka; ističe da su radne skupine uzele u obzir tek mali broj doprinosa s platforme unatoč činjenici da je višejezična digitalna platforma imala mnogo višu razinu sudjelovanja od europskih i nacionalnih panela građana i građanki;

Nedostatak finansijske transparentnosti i odgovornosti

8. ističe da unatoč brojnim zahtjevima zastupnika u Europskom parlamentu troškovi Konferencije još uvijek nisu javno objavljeni;
9. oštro osuđuje takav nedostatak transparentnosti u korištenju javnih sredstava, posebno u vrijeme usporavanja gospodarskog rasta povijesnih razmjera, i kritički promatra činjenicu da Komisija stalno odbija odgovoriti na parlamentarna pitanja u tom smislu, posebno na pitanja za pisani odgovor E-001181/2022 i E-002268/2021;
10. stoga poziva Europski revizorski sud da istraži i izvijesti o nedostatku transparentnosti i proračunskog planiranja za taj događaj;

Proceduralni problemi i nedostatak transparentnosti u postupku donošenja odluka

11. duboko žali i osuđuje nedostatak transparentnosti u pogledu postupka donošenja odluka Konferencije;

12. podsjeća da je upravljanje Konferencijom povjerenio vanjskom poduzeću Kantar; ističe da je Kantar dugogodišnji pružatelj usluga Komisiji; dvoji u pogledu kulture eksternalizacije i smatra da su ovim procesom potpuno transparentno trebale upravljati institucije koje su ga organizirale;
13. primjećuje da je Poslovnik Konferencije utvrđen samo okvirno; ističe da je to dovelo do velike konfuzije u svim sastavnicama Konferencije, što se odnosi i na uključene građane, koji su se našli u situaciji da moraju djelovati korak po korak, s rješenjima koja bi izvršni odbor često odobrio tek u kasnoj fazi i bez prethodnog dogovora među sastavnicama;
14. osuđuje potpuni nedostatak transparentnosti u pogledu odabira stručnjaka koji su vodili rad europskih panela građana i građanki, što je bilo isključivo u nadležnosti Izvršnog odbora; ističe da prema javno dostupnim podacima mnogi od tih stručnjaka primaju, ili su primali, finansijska sredstva EU-a, a neki su čak prethodno bili na izbornim listama, što je dovelo do nedostatka nepristranosti;
15. podsjeća da je završno izvješće Konferencije o budućnosti Europe sastavljeno na temelju neslužbenog dokumenta koji su sastavile radne skupine Konferencije na temelju preporuka europskih panela građana i građanki i nacionalnih panela građana i građanki te malog dijela preporuka prikupljenih na višejezičnoj digitalnoj platformi; primjećuje da su u postupak izrade neslužbenog dokumenta bili uvršteni kontroverzni prijedlozi drugih sastavnica Konferencije, posebno zastupnika u Europskom parlamentu, koji nisu bili ni u kakvoj vezi s preporukama građana;
16. naglašava da radnim skupinama nije bio odobren ili dostupan bilo kakav poslovnik kojim bi bio utvrđen postupak za odobrenje prijedloga; osuđuje činjenicu da je to iskorišteno kako bi se ubrzao postupak izrade prijedloga, pri čemu su predsjednici radnih skupina imali diskrekcjsko pravo odlučivati o postupku; osuđuje činjenicu da su se sadržaji neslužbenih dokumenata i njihovo odobrenje pripremali na brzinu, čime su dodatno kompromitirani transparentnost i dijalog između institucija i uključenih građana;
17. nadalje žali zbog kontinuirane uključenosti profesionalnih političara, koji su snažno utjecali i kontrolirali raspravu i cijeli proces;

Podržani paket prijedloga

18. odbacuje zaključke koji odražavaju kontroverzna pitanja o kojima Parlament nema jednoglasan stav; primjećuje da nekoliko prijedloga zahtijeva izmjenu Ugovora; prima na znanje činjenicu da 80 % preporuka podrazumijeva daljnji prijenos nacionalnih nadležnosti na institucije EU-a, a time i manju autonomiju nacionalnih parlamenta i vlada u pogledu unutarnjih politika;
19. ističe da stajališta i prijedlozi manjinskih predstavnika, odnosno stavovi koji se razlikuju od onih kojima se zagovaraju dublja europska integracija i uspostava federalne unije među državama članicama, nisu bili na odgovarajući način zastupljeni u zaključcima Konferencije ni uvršteni u njih, što se odnosi i na doprinose na višejezičnoj platformi, na kojoj su bila izražena i skeptična stajališta o projektu Europske unije koja, međutim, nikada nisu bila predmet rasprava niti su uvrštena u zaključke;

20. odlučno odbacuje, među ostalim prijedlozima, prijedlog da se o pitanjima o kojima se trenutačno u Vijeću odlučuje jednoglasno ubuduće odlučuje kvalificiranom većinom, posebno u području zajedničke vanjske i sigurnosne politike; smatra da je jednoglasnost važna zaštitna mjera za suverenitet država članica i zaštitu interesa njihovih građana; konstatira, međutim, da promjena metode glasovanja specifično za zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku nije potrebna jer su države članice dokazale da je moguće djelovati ujedinjeno kada je to u interesu svih, kao što je pokazala kriza u Ukrajini;
21. izražava duboko žaljenje i oštro osuđuje činjenicu da je većina članova sastavnice iz Europskog parlamenta instrumentalizirala krizu u Ukrajini („Kijevski moment”) i dramatičan povijesni trenutak kako bi se opravdale dalekosežne izmjene Ugovora;
22. kritizira ideju jačanja europske zdravstvene unije iskorištavanjem punog potencijala postojećeg okvira i uključivanjem zdravlja i zdravstvene skrbi u zajedničke nadležnosti EU-a i njegovih država članica; smatra da je način na koji se EU nosio s pandemijom, posebno loše upravljanje ugovorima o cjepivima, pokazao koliko je potrebno da te nadležnosti i dalje budu čvrsto u rukama država članica;
23. smatra da bi „učinkovito primjenjivati i evaluirati područja primjene Uredbe o uvjetovanosti i drugih instrumenata vladavine prava te razmatrati proširenja na nova područja bez obzira na njihovu važnost za proračun EU-a”, kako je predloženo u konačnom izvješću s Konferencije, bilo pogrešno;
24. snažno se protivi provedbi, među ostalim prijedlozima, prijedloga o migracijama kojim se ne jamče i ne štite interesi država članica i njihovih građana; primjećuje da prijedlozi o migracijama uglavnom odražavaju prijedloge sadržane u Komisijinu Paktu o migracijama za 2021.;
25. u pogledu uvođenja transnacionalnih lista i izborne jedinice na razini Unije u novi europski izborni propis, izričito skreće pozornost na posljedični rizik od demokratskog deficitu u Europskom parlamentu; kritizira primjenu načela degresivne proporcionalnosti, čime se narušava raspodjela mesta u skladu s izbornim rezultatima u državama članicama i djeluje na štetu zastupljenosti država članica; naglašava kako je taj prijedlog potekao iz sastavnice Europskog parlamenta, unatoč kritikama izraženima u okviru nadležne radne skupine, među ostalim i od građana koji su sudjelovali u njezinu radu; nadalje naglašava da se građani u radnoj skupini nisu složili s preporukom da se dob za glasovanje spusti na 16 godina, ali da je ta preporuka ostala u službenim zaključcima;
26. duboko vjeruje da Europska unija mora poštovati ulogu država članica, poštujući načelo proporcionalnosti i supsidijarnosti koje je u središtu njezinih politika; u tom smislu pozdravlja prijedlog za poboljšanje sudjelovanja nacionalnih i regionalnih parlamenta u zakonodavnom postupku EU-a i jačanje njihovih uloga;
27. poziva na veću transparentnost i odgovornost u postupku donošenja odluka EU-a; poziva na zaštitu slobode govora i neovisnosti medija, posebno na platformama pod kontrolom velikih tehnoloških poduzeća;
28. naglašava da tješnja europska integracija nije odgovor za bolje suočavanje s budućim izazovima;

Zaključci o Konferenciji o budućnosti Europe

29. primjećuje da je među zaključcima koje je Konferencija podržala i poziv na sazivanje konvencije radi izmjene Ugovorâ, u skladu s člankom 48. UEU-a; podsjeća da je Guy Verhofstadt, glasnogovornik sastavnice iz Europskog parlamenta te supredsjednik i član Izvršnog odbora Konferencije, na konačnoj plenarnoj skupštini Konferencije održanoj 29. i 30. travnja 2022. objavio da Europski parlament odobrava paket prijedloga i obećao da će se uložiti napor za brzo sazivanje konvencije; smatra da se Konferencija ne može smatrati legitimnom polaznom točkom za sazivanje takve konvencije;
30. u tom pogledu izražava žaljenje zbog toga što postoji opasnost da bi Konferencija o budućnosti Europe mogla postati instrument za zaobilazeњe mehanizama parlamentarne i predstavničke demokracije; konstatira da su prijedlozi koji nisu u skladu s preporukama građana i ne temelje se na njima odobreni na inicijativu drugih sastavnica Konferencije, posebno Europskog parlamenta;
31. izražava znatne dvojbe u pogledu demokratskog legitimiteta paketa prijedloga koji je podržao mali broj građana i jednako mali broj predstavnika europskih i nacionalnih institucija bez istinskog i legitimnog mandata;
32. smatra da je važno sudjelovanje i prethodno uključivanje građana jer njihove ideje i prijedlozi mogu biti temelj za buduće političke odluke koje će donositi njihovi izabrani predstavnici; naglašava da je predstavnička demokracija temelj europske demokracije i da se mora razlikovati od participativne demokracije; podsjeća da građani na izborima već mogu jasno izraziti svoja stajališta o Europi;
33. smatra da se svaka promjena trenutačne strukture i funkciranja EU-a mora provesti u skladu s demokratskim mehanizmima i, u svakom slučaju, u okviru Ugovora i bez traženja njihove reforme; žali zbog toga što je na Konferenciji isključena mogućnost prijenosa više nadležnosti na države članice;
34. nadalje smatra da bi svaka relevantna izmjena Ugovora trebala podlijegati nacionalnim referendumima u skladu s nacionalnim zakonodavnim postupcima;
35. na kraju, žali zbog činjenice da su institucije EU-a ponovno propustile priliku da se istinski suoče s nedostacima europskog projekta i da EU približe građanima;
36. ponovno ističe da je Konferencija o budućnosti Europe mogla biti uspješna da su se saslušala kritička stajališta o projektu EU-a; smatra da Konferencija nije bila plodonosna u pogledu demokracije i uključivanja građana jer su se na njoj uglavnom čuli glasovi onih koji se zalažu za dublju europsku integraciju, pa stoga nismo imali istinski demokratski proces;
37. poziva građane država članica da iskoriste postojeće mogućnosti podnošenja pritužbi nacionalnim pučkim pravobraniteljima i Europskom ombudsmanu kako bi se institucije koje su organizirale Konferenciju prisilile da poštuju standarde u pogledu transparentnosti i legitimnosti;

○

◦ ◦

38. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju i priloženi prijedlog proslijedi Europskom vijeću, Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica.